

પુનરાવર્તન 4

1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :

- (1) સાહેબ બધાંને મેહુલની નોટ બતાવે છે, તે બાબતે હાર્દિક અને મેહુલ શું-શું માને છે ?
- (2) કચ્છમાં કયા-કયા ડુંગરો આવેલા છે ?
- (3) ‘ગાંધીની ગુજરાત કપરી જીરવવી’ એમ કવિ શા માટે કહે છે ?
- (4) સિંહણના બચ્ચાને જોઈને બાળકે શું કર્યું ?

2. નીચે આપેલાં જોડકાંને યોગ્ય વીગત સાથે જોડો :

	અ	બ
1.	સારા અક્ષર	ગિરનાર
2.	ગુજરાત મોરી મોરી રે	મૈત્રીભાવ
3.	માતૃહૃદય	નારાયણસરોવર
4.	સુગંધ કચ્છની...!	સોનલ
5.	સુભાષિત	સિંહણનું બચ્ચું

3. નીચેનાં વાક્યો કયા પાઠમાંથી લેવામાં આવ્યાં છે તે લખો :

- (1) ધીરજ રાખીને સતત પ્રયત્ન કરીશ તો ચોક્કસ સફળ થઈશ.
- (2) વચ્ચે બે ભૂલકાં : એક પશુદેહધારી, એક માનવદેહધારી. કુદરતની કેવી બલિહારી !
- (3) ‘ધીંગી ધરા, ધીંગા ધોરી, ધીંગા બોલ, ધીંગી બોલી’
- (4) ખડીરબેટની વચ્ચે ધોળાવીરા નામે નાનું ગામ છે.

4. નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો :

- (1) ભરવાડોએ જંગલમાં બાંધેલાં ઝૂપડાંનું નામ - _____
- (2) લાકડાના નાના-નાના ટુકડા - _____
- (3) ઢોરઉછેર કરતી જાતિનો માણસ - _____
- (4) ચારે બાજુ પાણીથી વીંટળાયેલી જમીન - _____
- (5) લખવાનું કામ કરનાર માણસ - _____

5. તમે કરેલ પ્રવાસ અંગેનું વર્ણન કરતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

6. ‘સારા અક્ષર’ પાઠનો સારાંશ લખો.

7. નીચે આપેલા મુદ્દા પરથી વાર્તાલેખન કરો :

બે સ્ત્રીઓ - એક બાળક માટે લડવું - ઝઘડો વધી જવો - ન્યાય માટે કાજ પાસે જવું - નોકરને બોલાવવા - બાળકના ટુકડા કરવા આદેશ - બાળકની માતાનું રુદન - બેભાન થવું - અન્ય સ્ત્રીને સજા

8. નીચે આપેલી પંક્તિઓ સમજાવો :

- (1) હોય કામ મુશ્કેલ પણ, ઉદ્યમથી ઝટ થાય;
ખંત જો દિલમાં હોય તો, કદી ન ફોગટ જાય.
- (2) નમતાથી સૌ કો રીઝે, નમતાને બહુ માન,
સાગરને નદીઓ ભજે, છોડી ઊંચાં સ્થાન.

9. નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિષય પર 15થી 20 વાક્યોમાં નિબંધ લખો :

- (1) મારું પ્રિય પુસ્તક
- (2) ઉનાળાનો બપોર
- (3) ગરવી ગુજરાત

10. નીચેનાં વાક્યોના અર્થને આધારે તેને માટે વપરાતી કહેવત તે વાક્યની સામે લખો :

- (1) ગરજ વખતે બુદ્ધિ કામ નથી કરતી. _____
- (2) વિનાશ થવાનો હોય ત્યારે બુદ્ધિ બગડે છે. _____
- (3) ઝાઝાં જણ ભેગાં મળે તો કામ ઝટ પૂરું થાય. _____
- (4) બીજાની આશા રાખવાથી નિરાશ થવું પડે છે. _____
- (5) દરેક કામમાં સાવચેતી રાખીએ તો સુખી થઈએ. _____

11. ક અને ખ વિભાગમાં આપેલી કહેવતોમાંથી સમાન અર્થવાળી કહેવતોને સામસામે ગોઠવો :

ક	ખ
1. ફરે તે ચરે, બાંધ્યું ભૂખે મરે.	દાતાણ વેચ્યે દળદર ન જાય.
2. દાનત તેવી બરકત	જ્યારે વળે પરસેવો ત્યારે મળે મેવો.
3. આંગળાં ચાટ્યે પેટ ન ભરાય	બળિયાના બે ભાગ
4. મારે તેની તલવાર	ભાવના તેવી સિદ્ધિ

12. ‘ક’ અને ‘ખ’ વિભાગમાં આપેલી વિરોધી અર્થ ધરાવતી કહેવતોને સામસામે ગોઠવો :

ક	ખ
1. પારકી આશા સદા નિરાશ	માગ્યા વિના મા પણ ન પીરસે.
2. શ્રમ વિના પ્રારબ્ધ પાંગળું	સગા બાપનોય વિશ્વાસ ન કરાય.
3. માગ્યા કરતાં મરવું ભલું	વાડ વગર વેલો ન ચડે.
4. વિશ્વાસે વહાણ ચાલે	નસીબ ચાર ડગલાં આગળ

13. રોજિંદા વ્યવહારમાં ઉપયોગમાં લેવાતા પાંચ શબ્દો લખી તેમના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો.

